

*Турбота про життя та здоров'я
це найважливіша праця педагога.*

*Від життєрадісності, бадьорості
дітей залежить їхнє духовне життя,
світогляд, розумовий розвиток,
міцність знань, віра в свої сили .*

В.О.Сухомлинський

Основним завданням, що стоїть перед працівниками дошкільних навчальних закладів, є організація оптимально активної та насиченої позитивними емоціями життєдіяльності учнів, яка забезпечувала б їх щасливе зростання. Успішна реалізація цього завдання ґрунтується на необхідності протягом життя формувати в учнів основи культури здоров'я.

В Базовому компоненті професійної освіти визначено освітню лінію «Особистість дитини», складовою якої є підрозділ «Здоров'я та фізичний розвиток». Освітній зміст цієї складової містить такі структурні компоненти: безпека життєдіяльності; здоров'я та хвороба; гігієна життєдіяльності; рухова активність та саморегуляція.

Основи безпеки життєдіяльності (ОБЖД) - наука, що вивчає проблеми безпечного перебування людини в довкіллі.

Існує необхідність, навчати дітей свідомо ставитися до свого здоров'я, питань особистої безпеки та безпеки оточуючих.

Сьогодні проблема безпеки розглядається як базисна потреба людини, на що зроблено акцент в Концепції ООН про сталий людський розвиток. Метою цієї Концепції є створення умов для збалансованого безпечного існування кожної окремої людини як найвищої цінності

суспільства. Україна також приєдналася до цих процесів. Основні принципи такої позиції знайшли відображення в головному законі держави - Конституції України (1996р.), де проголошені питання безпеки життя і діяльності людини та безпеки держави, а саме:

Стаття 3. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Безпека людини - поняття, що за обсягом, за змістом виходить за межі владних структур, воно стосується сутності життя, національної та особистої гідності.

Безпека - це збалансований стан людини, соціуму, держави, навколишнього середовища, систем різного рівня складності (соціальних, природних, техногенних, економічних тощо).

Складність життєвих ситуацій вимагає виховання у людини установки на власну безпеку вже з раннього дитинства та застосування її протягом усього життя. Виникає потреба створення комплексної системи роботи з ОБЖД не лише з дітьми, а й з батьківською громадою.

У Концепції виховання в Україні, Державній національній програмі „Освіта” Україна XXI ст., Законі України „Про професійну освіту”, „Базовому компоненті профтехосвіти в Україні” підкреслюється значимість родинного виховання, передбачається взаємопроникнення сімейного і суспільного виховання з метою створення для кожної дитини єдиного, дитиноцентричного виховного середовища.

Відповідно до Положення закладу учасниками навчально-виховного процесу є не лише педагогічні працівники та діти, а також і батьки. Адже сім'я – найперший і найважливіший соціальний інститут виховання. Саме з сім'ї дитина виносить перші враження про навколишній світ, в сім'ї формуються перші оцінні уявлення, закладаються моральні устої, прищеплюються культурні і гігієнічні звички. Їй належить пріоритет у

становленні особистості дитини, вона має максимальні можливості для набуття учнями знань, умінь та навичок, необхідних у подальшому житті.

Сьогодні доводиться констатувати, що демографічні, соціальні, економічні зміни у суспільстві не могли не позначитися на сучасній сім'ї. Ця ланка суспільства, як ніколи, потребує уваги та допомоги з боку держави загалом, дошкільного закладу, зокрема. Адже лише незначна частина батьків може спрямувати у правильне русло виховання своєї дитини. Чимало із них потребують допомоги фахівців. Такою допомогою повинна бути діяльність педагогів, які сприяють всебічному розвитку дітей та допомагають сім'ї у їхньому вихованні. Саме тому сучасні дошкільні навчальні заклади повинні стати відкритими для батьків, громадськості, більше уваги приділяти освіті і вихованню батьків, справедливо вважаючи це одним із принципово важливих чинників успішного розвитку і виховання дітей

Умови ефективної взаємодії педагогів та батьків

Майстри виробничого навчання, викладачі та батьки, об'єднанні у своїй діяльності, діють в інтересах дитини, створюють для неї належні умови. Від того, наскільки такі взаємовідносини будуть узгоджені, залежить успіх формування особистості в цілому. Саме взаємодія у педагогічному процесі сім'ї та закладу здатна здійснювати особистісно-орієнтований підхід, формувати індивідуальність, активізувати творчий потенціал не лише дитини, але і педагогів, і батьків.

Умови ефективної взаємодії педагогів та батьків:

- ✓ навчальний заклад має бути повністю відкритим для сім'ї як із точки зору інформативності, так і для участі сім'ї в освітньому процесі. Батьки повинні знати про наявність у закладі певних освітніх послуг, умови перебування дитини в групі, особливості програм виховання учнів;

- ✓ співробітники навчального закладу повинні мати

уявлення про запити батьків, умови перебування дитини в сім'ї та її індивідуальні особливості, а також створювати умови для отримання такої інформації;

✓ педагогам необхідно проводити спеціальну роботу, спрямовану на формування партнерських відносин з батьками, на залучення сім'ї до співробітництва, а саме:

– встановити доброзичливі відносини між педагогами та членами сім'ї;

– налагодити зворотний зв'язок між педагогами та родиною;

– розповсюдити серед батьків сучасні знання про розвиток дитини і методи виховання;

– упровадити різноманітні організаційні форми співробітництва навчального закладу із сім'єю (батьківські збори, сімейні клуби, спільні свята, індивідуальні та групові консультації, тренінги тощо).

Слід зауважити, що не всі батьки однаково уявляють сам процес взаємодії з вихователями, тому з метою ефективної взаємодії і формування партнерських відносин вихователям доречно дотримуватись таких порад:

– детально ознайомитись із можливостями батьків (культурний рівень, соціальне положення, рівень освіти, вік, погляди на виховання дитини);

– з'ясувати, хто із членів родини може і хоче отримати консультацію впродовж дня;

– процес взаємодії з батьками має бути поетапним та систематичним;

– виявляти інтерес до методів і прийомів виховання в сім'ї, до традиційних способів взаємодії між членами родини.

Сприяє встановленню контактів із батьками дітей залучення їх до різних видів і форм організації життєдіяльності дітей в групі.

Досвід роботи показує, що позитивне налаштування педагогів і батьків на спільну діяльність має величезну педагогічну цінність. Батьки будуть упевнені в тому, що навчальний заклад завжди допоможе їм у вирішенні педагогічних проблем, і в той же час не нашкодить, тому що буде враховувати думку родини і пропозиції щодо взаємодії з дитиною. Педагоги, у свою чергу, впевнені в розумінні з боку батьків більшості проблем.

Співдружність з сім'єю – одне з першочергових завдань, мабуть, у кожному закладі. Сучасне життя спонукає до урізноманітнення та оновлення форм спільної роботи з батьками. Використання різних форм і методів, залучення батьків до співпраці, творчість педагогів, дипломатичність – запорука успішної взаємодії ліцея і родини. Здійснення цієї роботи, досягнення в ній справжнього успіху можливі лише при індивідуальному підході до кожної сім'ї. Тільки тоді батьки йтимуть до ліцею зі своїми радощами і сумнівами, стануть єдиним колективом, завжди допоможуть і підтримають педагога.

Проведення вище названих форм роботи з батьківською громадськістю сприяло залученню батьків до освітньо-виховного процесу у ліцеї, допомогло батькам зануритися в життя закладу, ознайомитись батькам з проблемою формування у дітей навичок безпечної поведінки, формувати уявлення про напрямки роботи з даної проблеми. Проведена робота сприяла налагодженню взаємодії дітей і дорослих: „педагоги - діти - батьки”. Члени родин вихованців усвідомили, що і діти, і вони є повноправними учасниками педагогічного процесу, що дає змогу взаємодіяти на засадах діалогу, довіри, партнерства з правом ініціативи, активної дії, самоконтролю

Список використаних джерел

1. Базовий компонент професійної освіти в Україні // . - 2012. - №7. - С.3-23.
2. Богініч О.Л. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей: навч.-метод. посібник / О.Л.Богініч, Н.В.Левінець, Л.В.Лохвицька, Л.А.Сварковська. – К. : Генеза, 2013. – 128 с.
3. Грицюк Л.А, М.І.Каратаєва. Безпека життєдіяльності».- К.-П.: Вид.група «Абетка –НОВА»,2003
4. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / О.В.Огнев'юк, К.І.Волинець, О.В.Проскура [та ін.]. – 3-є вид., доопр. та доп. – К.: Київ. ун-т ім.Б.Грінченка, 2012. – 492 с.
5. Закон України “Про профтехосвіту”.
6. Програма розвитку дітей «Впевнений старт», К.- 2010р.
7. Черепанова С.Н.Правила дорожнього руху . М.: «Издательство Скрипторий 2003»,2009
7. Швайка Л.А. «Створення безпечних умов функціонування в навчальних закладах» Х.: Вид.група «Основа»,2011
- 8.Шик . Л.А .Основи безпеки дітей.-Х.: Вид.група «Основа»,2010
9. Яковенко Л.В. Абетка безпеки внавчальних закладах. Методичні матеріали та розробки занять /Друге видання. .: Вид.група «Ранок », 2010
10. Яковенко Л.В. Формування основ безпеки та норм поведінки в надзвичайних ситуаціях у дітей. Авторська програма та методичні рекомендації .- Х.:ХОНМІБО,2003